

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Ο κλάδος των αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα: Συμβολή στην οικονομία και προοπτικές»

Οι επιπτώσεις του κλάδου αλκοολούχων έπειτα από τις συνεχείς κρίσεις μετά το 2009 και η δυνητική επίδραση από την αναπροσαρμογή του φορολογικού πλαισίου

Αθήνα, Τετάρτη 13 Ιουλίου 2022

Τις επιπτώσεις των συνεχών και παρατεταμένων κρίσεων που γνώρισε η ελληνική οικονομία μετά το 2009 στην αγορά αλκοολούχων ποτών αλλά και τη δυνητική επίδραση από την αναπροσαρμογή του φορολογικού πλαισίου που ισχύει στα αλκοολούχα ποτά εξετάζει η νέα μελέτη του IOBE με τίτλο «Ο κλάδος των αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα: Συμβολή στην οικονομία και προοπτικές».

Ο κλάδος παραγωγής και εμπορίας αλκοολούχων ποτών αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου κλαδικού συστήματος, στο οποίο περιλαμβάνονται επίσης μεγάλα τμήματα της εστίασης και του τουρισμού (κλάδοι φιλοξενίας). Σύμφωνα με τη μελέτη του IOBE, η συνολική συμβολή της ευρύτερης εφοδιαστικής αλυσίδας αλκοολούχων ποτών στην ελληνική οικονομία είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς **το 2021 συνεισέφερε €1,75 δισ. στο ΑΕΠ και υποστήριξε 61 χιλ. θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης**.

Η κλιμάκωση των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΦΚ) στα αλκοολούχα ποτά την περίοδο 2009-2010 οδήγησε στη μείωση της κατανάλωσης και στην υποκατάσταση τμήματος της νόμιμης αγοράς από παράνομα αλκοολούχα ποτά, τάσεις που ενισχύθηκαν και από τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των καταναλωτών.

Η πανδημία αποτέλεσε μια νέα δοκιμασία για την αλυσίδα εφοδιασμού αλκοολούχων ποτών, επηρεάζοντας δραματικά την κατανάλωση - ιδιαίτερα την επιτόπια (on-trade) - λόγω των αναγκαστικών lockdown στην εστίαση αλλά και του περιορισμού των τουριστικών ροών. Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών μειώθηκε κατά 65% το 2020 και ανέκαμψε το 2021, χωρίς όμως να επανέλθει στο επίπεδο πριν την έναρξη της πανδημίας. **Οι νόμιμες καταγεγραμμένες πωλήσεις αλκοολούχων ποτών το 2021 βρίσκονταν στο 90% του επιπέδου του 2019 και στο 50% σε σύγκριση με το 2009.**

Σύμφωνα με τη μελέτη του IOBE, η **Ελλάδα έχει τον υψηλότερο συντελεστή ΕΦΚ αλκοολούχων ποτών ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ-27 (σε μονάδες αγοραστικής δύναμης) και υπερδιπλάσιο από τον μέσο όρο γειτονικών και τουριστικά ανταγωνιστικών χωρών.**

Η υψηλή φορολόγηση έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην εγχώρια αγορά, αυξάνοντας τα κίνητρα παράνομου εμπορίου, όσο και στο τουριστικό προϊόν, μειώνοντας την ανταγωνιστικότητά του.

Στη μελέτη εκτιμήθηκε ότι οι συνολικές απώλειες φορολογικών εσόδων από το παράνομο εμπόριο αλκοολούχων ποτών ανέρχονται σε περίπου €60 εκ. (μη καταβολή ΕΦΚ και ΦΠΑ), χωρίς να υπολογίζονται οι απώλειες από το προϊόν των διήμερων αποσταγματοποιών. Αναφορικά με το προϊόν

απόσταξης των διήμερων αποσταγματοποιών, το ευρέως γνωστό ως «χύμα τσίπουρο», οι απώλειες από ΕΦΚ εκτιμώνται σε έως και €90 εκ.

Ο περιορισμός του παράνομου εμπορίου αλκοολούχων ποτών π.χ. μέσω μείωσης του ΕΦΚ, αλλά και με συντονισμένους ελέγχους, εκτιμάται ότι θα αποφέρει πολλαπλασιαστικά οφέλη στα φορολογικά έσοδα, τη δημόσια υγεία, τη βιωσιμότητα πολλών επιχειρήσεων και την απασχόληση, ενδυναμώνοντας το πλαίσιο λειτουργίας των υγιών επιχειρήσεων.

Ενδεικτικά, στη μελέτη εκτιμήθηκε ότι μια ενδεχόμενη μείωση του παράνομου εμπορίου κατά 20% θα οδηγούσε σε περίπου €30 εκ. επιπλέον φορολογικά έσοδα από ΕΦΚ και ΦΠΑ ετησίως, ενώ μεγαλύτερη μείωσή του κατά 50% και υποκατάσταση αυτών των ποσοτήτων κατανάλωσης με νόμιμα αλκοολούχα ποτά, θα μπορούσε να οδηγήσει σε πρόσθετα έσοδα €70 εκ. από ΕΦΚ και ΦΠΑ.

Επιδράσεις από τη σύγκλιση της φορολογίας αλκοολούχων ποτών με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι προκλήσεις που καλείται πλέον να αντιμετωπίσει ο κλάδος των αλκοολούχων ποτών, εκτός από την υψηλή φορολογική επιβάρυνση, σχετίζονται με το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον, καθώς η πανδημία, το ενεργειακό κόστος και ο υψηλός πληθωρισμός έχουν ισχυροποιήσει τις αβεβαιότητες στην οικονομία.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με τη μελέτη του IOBE, θα ήταν θετική η στήριξη των επιχειρήσεων της ευρύτερης αλυσίδας εφοδιασμού αλκοολούχων ποτών για να ανταπεξέλθουν σε αυτές τις προκλήσεις, με βασικό μέτρο την αναπροσαρμογή του επιπέδου φορολόγησης των αλκοολούχων ποτών.

Στη μελέτη εκτιμήθηκε η **επίδραση της μείωσης ΕΦΚ αλκοολούχων από το υφιστάμενο επίπεδο των €2.550 ανά 100 lt αιθυλικής αλκοόλης στα €1.800 ανά 100 lt αιθυλικής αλκοόλης (μέσος όρος ΕΕ)**. Η μείωση του συντελεστή ΕΦΚ μπορεί να συμβάλλει στον περιορισμό του παράνομου εμπορίου αλκοολούχων ποτών και στην υποκατάσταση της μη καταγεγραμμένης με νόμιμη κατανάλωση, η οποία είναι ελεγχόμενη και ασφαλής, ενώ παράλληλα θα ενδυναμώσει το νόμιμο τμήμα της αγοράς, δημιουργώντας ένα πιο εύρωστο επιχειρηματικό περιβάλλον με συγκράτηση ή ενίσχυση της απασχόλησης.

Με βάση την ανάλυση του IOBE **η σύγκλιση του ΕΦΚ με τον μέσο όρο της ΕΕ θα έχει θετική επίδραση στην ελληνική οικονομία**, οδηγώντας σε:

- Ενίσχυση του ΑΕΠ από €159 εκ. έως €314 εκ.
- Αύξηση της απασχόλησης σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού αλκοολούχων ποτών από 5,5 χιλ. έως 11,5 χιλ. θέσεις
- Συνολική μεταβολή εσόδων (ΕΦΚ, ΦΠΑ, φόροι εισοδήματος) έως €11,9 εκ.

Εκτός από την αναπροσαρμογή της φορολογίας αλκοολούχων ποτών με τη σύγκλιση της προς τον μέσο όρο της ΕΕ, θετικά στη λειτουργία της αγοράς και στην ανάπτυξη του κλάδου αλκοολούχων ποτών θα μπορούσαν να συμβάλουν:

- Η **βελτίωση των ψηφιακών λειτουργιών των υπηρεσιών ελέγχου και εποπτείας** των αλκοολούχων ποτών με καθολική εφαρμογή του συστήματος LOTIFY και η δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου διήμερων αποσταγματοποιών και αμβυκούχων, με στόχο τον περιορισμό του παράνομου εμπορίου,
- Η **ρύθμιση της παραγωγής και διακίνησης στα χύμα** διακινούμενα αποστάγματα, μέσω ηλεκτρονικής παρακολούθησης των παραγομένων χύμα αποσταγμάτων από την παραγωγή έως την κατανάλωση, σε συνδυασμό με την παροχή κινήτρων σε παραδοσιακούς αμβυκούχους για την τυποποίηση των προϊόντων τους,

- Η υποστήριξη των εγχωρίως παραγόμενων αλκοολούχων ποτών μέσω της **θέσπισης προγράμματος προβολής προϊόντων γεωγραφικών ενδείξεων** και της χρηματοδότησης προγράμματος στρατηγικής εισόδου σε ξένες αγορές, με στόχο την ενίσχυση των εξαγωγών και τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και στην πληροφόρηση για τα κανάλια διανομής στο εξωτερικό, ιδίως για τις μικρές και πολύ μικρές ελληνικές επιχειρήσεις, και
- Η **διευκόλυνση των επιχειρηματικών επενδύσεων** με ηλεκτρονική διεκπεραίωση των μελετών και υποβολή όλων των στοιχείων μιας επένδυσης σε ένα φορέα.

Μπορείτε να δείτε το πλήρες κείμενο της μελέτης [εδώ](#).

Μπορείτε να δείτε το infographic της μελέτης [εδώ](#).